

Nota Zelzate Assenedesteenweg

Verslag van Resultaten

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Julie HAGEN en Paulien FONTEYN

4-3-2019

Titel: Nota Zelzate Assenedesteenweg

Erkend archeoloog: Maarten Bracke, OE/ERK/Archeoloog/2015/00036

Auteurs: Bert Acke, Maarten Bracke, Julie Hagen en Paulien Fonteyn

Projectcode bureauonderzoek: 2017K258

Bekrachtigde archeologienota: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/6647>

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2018L65

Intern projectnummer: 2018.168

Locatiegegevens: Oost-Vlaanderen, Zelzate, Assenedesteenweg

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: X: 108632 en Y 209779; X: 109901 en Y 210660

Oppervlakte plangebied: ca. 1,68ha

Kadastergegevens: Zelzate, Afdeling 1, Sectie D, nummers 363f, 363h, 373h, 373d, 367d, 369e, 374l, 374k, 342h (figuur 5)

Topografische kaart: /

Betrokken actoren: Bert Acke (assistent-archeoloog), Maarten Bracke (erkend archeoloog, veldwerkleider, assistent-aardkundige), Paulien Fonteyn (assistent-archeoloog), Julie Hagen (assistent-archeoloog) en Benny Geldhof (contactpersoon initiatiefnemer)

Wetenschappelijke advisering: /

Plaats en datum: Moerbeke-waas, 4-03-2019

© Acke & Bracke bvba, Damstraat 206A, 9180 Moerbeke-waas. De auteurs aanvaarden geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de auteurs.

1. INLEIDING	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.1.1. VRAAGSTELLINGEN	4
1.1.2. RANDVOORWAARDEN	5
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE	8
1.2.1. MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE	8
1.2.2. ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK	9
1.2.3. ADVIES SPECIALISTEN	10
1.2.4. WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING	10
1.2.5. SELECTIE BRONNEN	10
2. ASSESSMENT	14
2.1. AARDKUNDIGE OPBOUW	14
2.2. ASSESSMENT SPOREN	20
2.3. ASSESSMENT VONDSTEN	32
2.4. ASSESSMENT STALEN	34
2.5. ASSESSMENT CONSERVATIE	35
2.6. DATERING, INTERPRETATIE EN CONFRONTATIE MET VOORGAANDE ONDERZOEKSFASES	36
2.7. SYNTHESE	40
2.7.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON	40
2.7.2. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	41
3. SAMENVATTING	44
4. BIBLIOGRAFIE	45
5. BIJLAGES	46

1. Inleiding

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande verkavelingsaanvraag te Zelzate Assenedesteenweg, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten het proefsleuvenonderzoek beschreven.

1.1.1. Vraagstellingen

In de archeologienota was volgende vraagstelling opgenomen:

- wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?
- in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van verstoring? Wat was de impact van de aanwezige bebouwing op het bodemarchief?
- zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.
- wat is de bewaringstoestand van de sporen?
- kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?
- wat is de relatie tussen de bodem en het landschap?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?
- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?
- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?
- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?
- wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?
- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?

---

¹ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/6647>

- voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
  - wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
  - welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
  - welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
  - zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

1.1.2. Randvoorwaarden

Het plangebied was oorspronkelijk grotendeels in gebruik als akkerland. Een woning met enkele bijgebouwen bevond zich tot 2016 in het noorden van het plangebied. Langs de zuidwestelijke zijde bevinden zich nog twee rechthoekige tuinpercelen. Ook de noordwestelijke uitstulping is vooralsnog in gebruik als achtertuin. Dit tuintje wordt bovendien van het overige deel van het projectgebied afgescheiden door een beek. Gezien deze tuinen nog in gebruik zijn en moeilijk of niet toegankelijk waren met de graafmachine, werden ze niet geprospecteerd d.m.v. proefsleuven. Het vooropgestelde proefsleuvenplan werd dan ook licht aangepast om alsnog een voldoende dekkinggraad en representatief beeld van het bodemarchief over het gehele plangebied te bekomen. Sleuf 5 en 11 dienden verder plaatselijk te worden afgebogen wegens de respectievelijke aanwezigheid van een afsluiting en een hoop kasseien.

Figuur 1 Zicht op het projectgebied vanuit het noordoosten.

Figuur 2 Zicht op de tuinpercelen langs de zuidwestelijke zijde van het projectgebied.

Figuur 3 Zicht op het noordoostelijke tuintje met beek.

Figuur 4 Projectie van het plangebied op een recente luchtfoto met weergave van de zones die ontoegankelijk waren bij het vooronderzoek.

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Motivering onderzoeksstrategie

Op basis van het bureauonderzoek werd in het programma van maatregelen van de archeologienota een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven opgelegd, in een uitgesteld traject. De onderzoeken dienen uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden.

Het sleuvenplan zoals opgenomen in de bureaustudie voorzag in de aanleg van 7 parallelle NO-ZW georiënteerde sleuven in de lengterichting van het plangebied. Het sleuvenplan diende op het terrein plaatselijk te worden aangepast wegens de aanwezigheid van enkele moeilijk toegankelijke tuinpercelen, afsluitingen en ophopingen van bouwmaterialen. Om alsnog een representatief beeld te verkrijgen van het archeologische potentieel van het terrein werden 5 sleuven dwars langs de zuidwestelijke tuinen aangelegd (sleuf 1, 3, 5, 6 en 8). Sleuf 5 en 11 dienden verder plaatselijk te worden afgebogen om aanwezige obstakels (afsluitingen en een hoop kasseien) te vermijden. Ook het noordwestelijke tuintje kon niet via proefsleuven worden onderzocht wegens de aanwezigheid van een beek, omvangrijke kippenren, tuinhuis, aanplantingen etc. De zone rondom laat bovendien een intense verstoring van het gebied vermoeden. In totaal werden dus 6 lange, min of meer parallelle NO-ZW georiënteerde proefsleuven aangelegd gedurende het vooronderzoek, aangevuld door 5 kortere, min of meer parallelle W-O georiënteerde sleuven. Er werden in totaal 11 kijkvensters aangelegd, enerzijds om de aan- of afwezigheid van sporen te verifiëren en anderzijds om duidelijkheid te verkrijgen in een bepaald spoor. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht. Op vraag van de opdrachtgever werd vervolgens een machinale verdichting uitgevoerd ter hoogte van de proefsleuven.

De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 16.800m². Het terrein was met uitzondering van de tuinzones algemeen goed toegankelijk en vrij van obstakels. Van het totale plangebied werd 2092,8m² (12,5%) onderzocht door middel van proefsleuven, en 107,5m² (0,6%) door middel van kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee ruim behaald (13,1%). Het archeologisch potentieel van de site kon bovendien goed worden ingeschat.

Het onderzoek werd uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk. Aangezien alle metingen gebeurden met een GPS-aangestuurd systeem met precisie van 1cm, werd voorafgaand het veldwerk geen hoofdmeetsysteem aangelegd. Elke proefsleuf en elk kijkvenster werd beschouwd als een individuele werkput. Aangezien er geen aanwijzingen waren dat er bij het aanleggen van de werkputten in de lagen die het archeologische niveau afdekken resten van een archeologische site aanwezig waren waarvoor metalen vondsten relevante informatie opleveren, werden deze lagen niet onderzocht met een metaaldetector. De aangelegde vlakken, de sporen en de storten van sleuven werden wel onderzocht met een metaaldetector van het type XP Deus, dit leverde geen relevant

vondstmateriaal op. Het archeologisch vlak werd opgeschoond, waarbij 38 spoornummers uitgedeeld werden aan grachten/greppels, paalkuilen, kuilen en muurresten. Er werden bijkomende kijkvensters aangelegd om bepaalde sporen te controleren naar hun aard of om de schijnbare afwezigheid van sporen te verifiëren. Alle sleuven en profielen kregen een uniek nummer, werden beschreven en geregistreerd via foto's en opmetingen. De foto's werden genomen met een camera van het merk Canon PowerShot SX70 HS. Er werden 9 inventarisnummers uitgedeeld aan vondsten uit archeologische sporen. De vondsten werden voorzien van een vondstenkaartje. Grondstalen of andere monsters werden niet genomen gezien de afwezigheid van relevante archeologische contexten hiertoe. Relevante delen van de putwandprofielen werden opgeschoond en geregistreerd als referentieprofiel. In totaal werden zeven profielen geplaatst, verspreid over het volledige terrein, waarbij een gelijkaardige bodemopbouw over het volledige terrein kon vastgesteld worden.

De proefsleuven werden aangelegd op één niveau, meer bepaald op het niveau van de C-horizont op een diepte van ca. 50 tot 90cm.

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

In eerste instantie werd een bureauonderzoek uitgevoerd waarbij de diverse beschikbare bronnen geraadpleegd werden. Hierbij werd een programma van maatregelen opgesteld volgens het principe van een uitgesteld traject. Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op maandag 18 en dinsdag 19 februari 2019. Aansluitend werden de sleuven gedicht en werd de uitgegraven grond op vraag van de bouwheer extra verdicht. Het kraanwerk werd uitgevoerd door BM-grondwerken. Erkend archeoloog Maarten Bracke trad op als veldwerkleider en assistent-aardkundige, Paulien Fonteyn en Julie Hagen als assistent-archeologen. Een landmeter van MEET-het stond in voor het opmeten van de sleuven, profielen en hoogtes, deze gegevens werden nadien verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal door assistent-archeoloog Paulien Fonteyn.

1.2.3. Advies specialisten

Niet van toepassing.

1.2.4. Wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

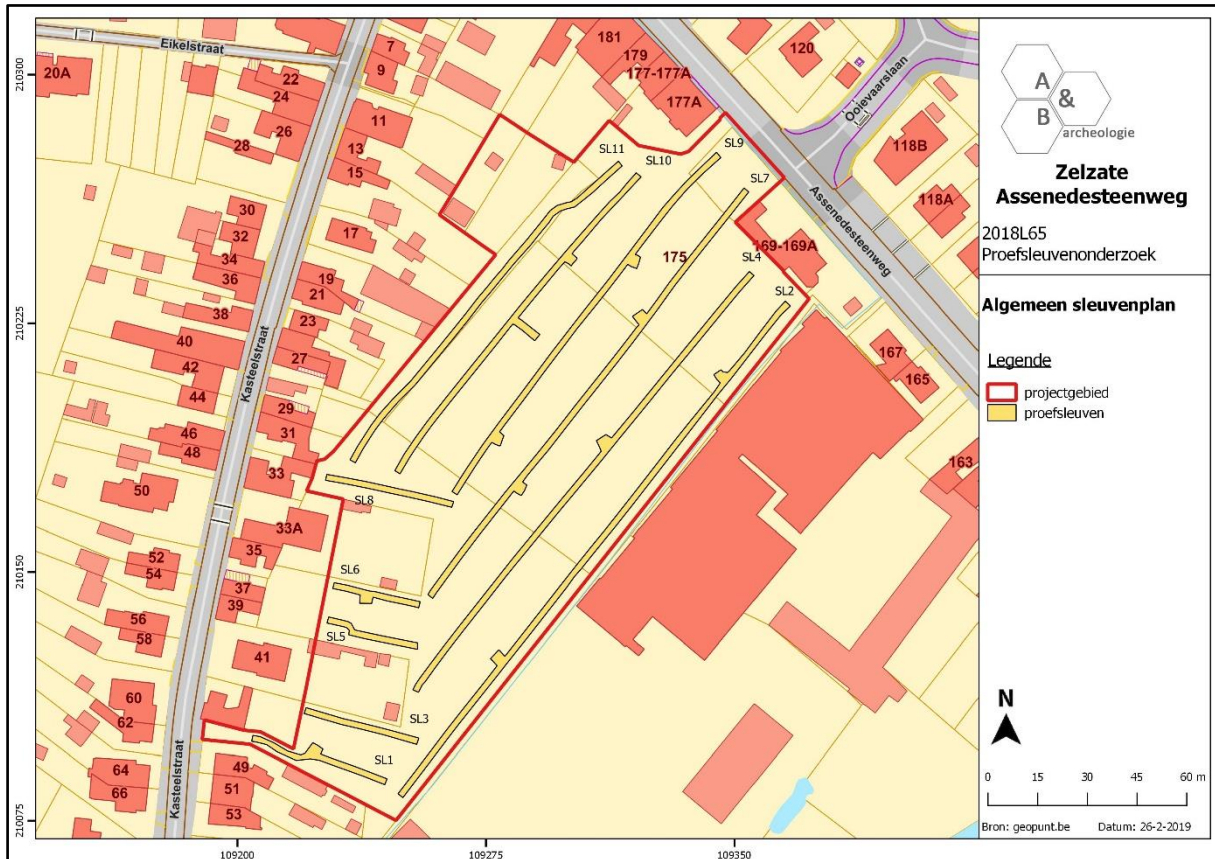
1.2.5. Selectie bronnen

De bekrachtigde archeologienota² van deze site werd als voornaamste bron aangewend.

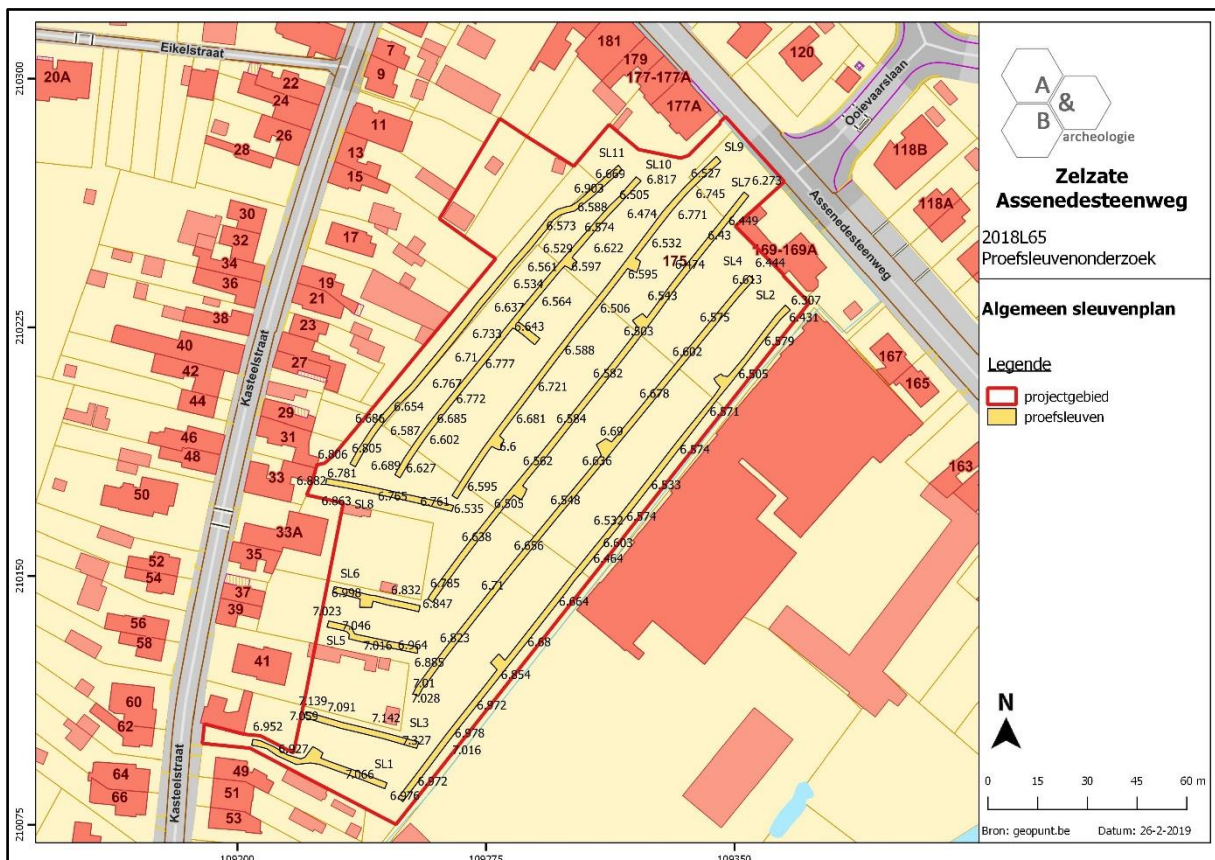
---

² <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/6647>

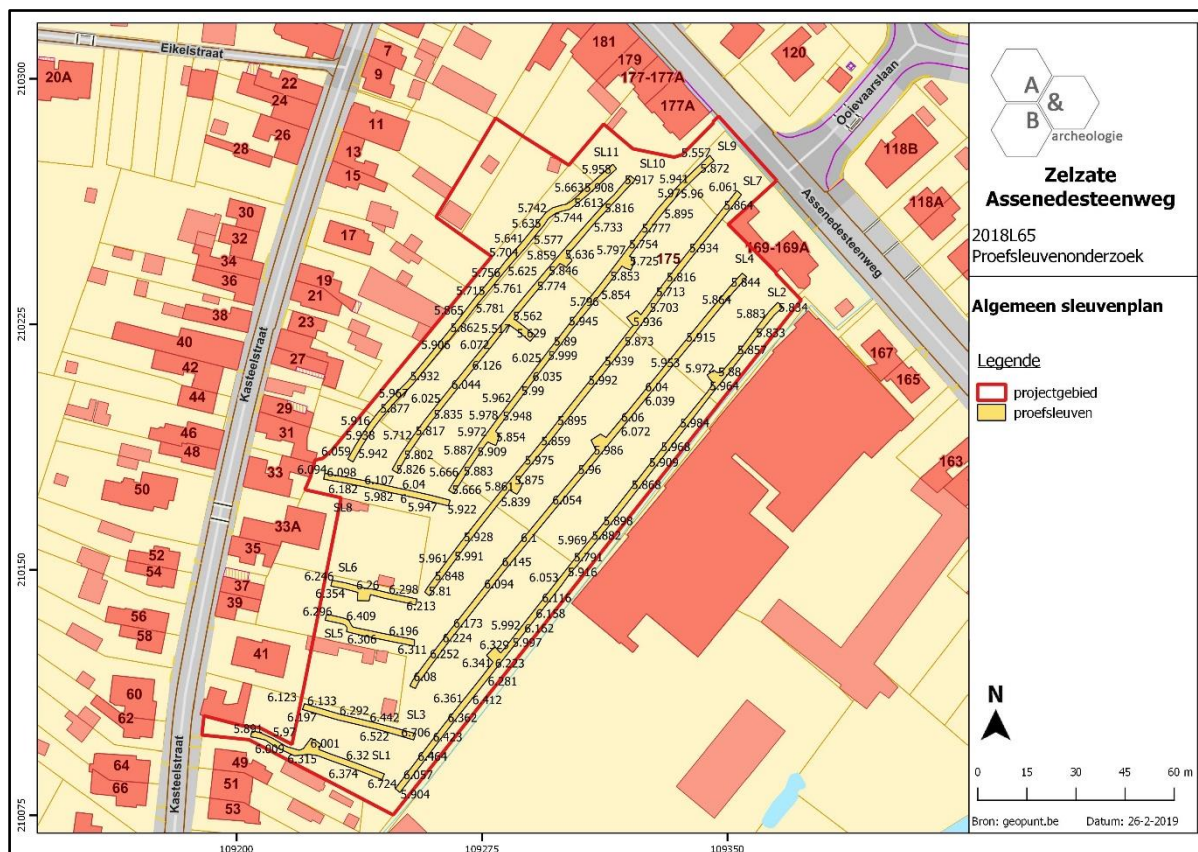

Figuur 5 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 6 Algemeen sleuvenplan met hoogte-indicaties (maaielveld) geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 7 Algemeen sleuvenplan met hoogte-indicaties (vlak) geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 8 Sfeerbeeld tijdens de aanleg van sleuf 4.

Figuur 9 Couperen van spoor 32.

Figuur 10 Opmeten van de sleuven.

2. Assessment

2.1. Aardkundige opbouw

De landschappelijke context van het projectgebied werd reeds geschetst in het bureauonderzoek (zie hoofdstuk 1.3). De aardkundige opbouw van het projectgebied werd tijdens het proefsleuvenonderzoek afgetoetst aan de hand van zeven bodemprofielen, aangelegd verspreid over het volledige terrein.

Op de bodemkaart worden twee bodemtypes binnen het plangebied aangegeven. Het grootste deel van het terrein wordt gekarteerd als een matig natte zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont (Zdh). Het gaat om een postpodzol waarvan de bovengrond sterk gehomogeniseerd is. Deze bovenlaag wordt opgebouwd uit een dik (>30cm), donker bruingrijs en humeus pakket. Verder wordt langs de noordelijke en westelijke zijde van het projectgebied een OB-bodem gekarteerd. Dit zijn kunstmatige bodems waarbij de originele bodemsequentie sterk verstoord is door antropogene activiteit.

In totaal werden zeven bodemprofielen geplaatst. Profiel 1 bevond zich centraal in de meest oostelijke sleuf (sleuf 1). Profiel 2 werd in het westelijke uiteinde van sleuf 3 aangelegd. Profiel 3 bevindt zich centraal in het zuidelijke gedeelte van het plangebied, in proefsleuf 4. Profiel 4 en 5 werden op een centrale plaats in het plangebied gesitueerd, respectievelijk in sleuf 4 en 10. Profiel 6 situeert zich aan het zuidwestelijke uiteinde van sleuf 11, profiel 7 aan het noordoostelijke. Deze spreiding gaf een goed beeld van de bodemkundige opbouw in het volledige plangebied.

De bodemopbouw in het projectgebied wordt voornamelijk gekenmerkt door A – C profielen. Zeer plaatselijk werd ter hoogte van profiel 2 een podzolbodem met Ah-horizont vastgesteld. Tijdens het opschaven werd ter hoogte van dit pakket echter geen silexartefacten aangetroffen. De Ap-horizont is algemeen donker bruingrijs van kleur en kent een dikte van ca. 40 tot 80cm. In verschillende profielen kon een sterke bioturbatie (profiel 3 en profiel 5) of een eerder antropogene verstoring of vergraving (profiel 6 en profiel 7) worden vastgesteld. Onder deze Ap-horizont werd in 6 van de 7 profielen meteen de C-horizont vastgesteld. Deze bestaat uit een (bruin)geel tot bleekbeige/wit nat zand. Enkel in profiel 2 werd een afwijkende bodemopbouw aangetroffen. Hier werd onder de donker bruingrijze Ap-horizont een humusrijke Ah-horizont vastgesteld. Deze had een zwarte kleur en een dikte van ca. 15cm. De onderliggende E-horizont wordt gekenmerkt door een lichtgrijs zand met een dikte van ca. 10 à 15cm. Hieronder bevond zich een bruingrijze tot grijze B-horizont met een dikte van ca. 20cm. De onderliggende C-horizont bestaat uit een bruingeel nat zand.

Het archeologisch vlak bevond zich tussen +5,66m TAW in het noordwesten, +5,83m TAW in het noordoosten, +6,46m TAW in het zuidoosten, +5,89m TAW in het zuidwesten en + 5,99m TAW centraal. Het niveauverschil van het archeologisch vlak in het plangebied is eerder beperkt te noemen.

Figuur 13 Zicht op profiel 1 in sleuf 2.

Figuur 14 Zicht op profiel 2 in sleuf 3; een plaatselijke deels bewaarde podzol.

Figuur 15 Zicht op profiel 3 in sleuf 4.

Figuur 16 Zicht op profiel 4 in sleuf 7.

Figuur 17 Zicht op profiel 5 in sleuf 10.

Figuur 18 Zicht op profiel 6 in sleuf 11.

Figuur 19 Zicht op profiel 7 in sleuf 11.

2.2. Assessment sporen

Bij het onderzoek werden 38 spoornummers uitgedeeld, waarvan 33 aan grachten, greppels, 3 aan kuilen, 1 aan een paalkuil en 1 aan muurresten.

Het grote merendeel van de geregistreerde sporen betreft grachten (n=21) en greppels (n=12). De meeste hiervan blijken van recente datum te zijn en sommige kunnen worden teruggevonden op de historische kaarten uit de 19de eeuw. Zo komt S1 overeen met een perceelsgrens in het zuidwestelijke deel van het projectgebied. Ook de centrale, noordwest-zuidoost georiënteerde band van verstoring die in elke sleuf werd opgetekend, komt overeen met een gracht die wordt aangeduid als een perceelsgrens op de 19de-eeuwse kaarten en het huidige GRB. Deze gracht vertoonde tijdens het onderzoek een zeer grote verstoringsgraad en werd vermoedelijk met allerlei afval opgevuld in een relatief recent verleden. Parallel aan deze gracht bevindt zich in het zuiden de structuur S4/S10 en situeert zich in het noorden de structuur S6/S12/S18/S28/S31/S36 en mogelijk eveneens S7/S13/S21/S33. Deze laatste structuur kon op basis van enkele scherven geglaazuurd aardewerk ruim gedateerd worden in de postmiddeleeuwse periode. Ook de andere grachten/greppels lijken op basis van de zeer gelijkaardige vulling een dergelijke postmiddeleeuwse tot recente datering te hebben. Mogelijk kan ook de kortere noordwest-zuidoost georiënteerde gracht bestaande uit de sporen S29, S32 en S37 worden gelinkt aan de perceelsgrens die op deze locatie zichtbaar is op het historisch kaartmateriaal. Verder konden verschillende andere grachten of greppels op basis van hun oriëntatie en vulling aan elkaar worden gelinkt. De noordoost-zuidwest georiënteerde greppel S3/S8 wordt gekenmerkt door een zeer donkere, bijna zwarte vulling. Deze vulling laat vermoeden dat het een relatief recente structuur betreft. De datering kon echter niet worden bevestigd wegens het ontbreken van vondstmateriaal. Ook de datering van de oost-west georiënteerde gracht S5/S11/S17/S26 is onzeker. De structuur wordt gekenmerkt door een lichtbruine tot bruine vulling en lijkt te worden oversneden door de verstoorde gracht. Mogelijk vloeien beide grachten eerder samen, maar de hoge verstoringsgraad laat niet toe dit nader te bepalen. De gracht zou eventueel overeen kunnen komen met een perceelsgrens die wordt afgebeeld op de 18de-eeuwse Ferrariskaart. Greppel S9 kan worden gelinkt aan een verstoring van recente datum die werd aangetroffen in sleuf 6. Greppel S14 wordt oversneden door een relatief recente uitgraving of greppel (S15) en lijkt ze lf ook op basis van de vulling toe te schrijven aan een recent verleden. Ook de overige grachten en greppels lijken op basis van hun vulling of het vondstmateriaal uit de postmiddeleeuwse of recente periode te stammen. In gracht S34, die een kronkelend of afbuigend verloop kent, werd tijdens het opschaven een scherp grijsgebakken aardewerk aangetroffen. Deze zou suggereren dat het spoor dateert uit de middeleeuwen. Het is echter zeer waarschijnlijk dat het eerder om een residueel fragment gaat en dat het spoor van recentere datum is. De gracht lijkt samen te vloeien met het noordwest-zuidoost georiënteerde S33 en zou kunnen overeenkomen met een perceelsgracht met een gelijkaardige oriëntatie, afgebeeld op de historische kaarten.

Tijdens het vooronderzoek werden drie kuilen geregistreerd: S2, S20 en S24. S20 heeft een min of meer ronde vorm en een donkere, zwartbruine vulling. Op basis van vondstmateriaal kon het spoor in de postmiddeleeuwse periode worden geplaatst. Mogelijk betreft het een relatief recent spoor. De exacte vorm van S24 kon gedurende het onderzoek niet worden achterhaald aangezien het wegens de aanwezigheid van de huidige tuinen onmogelijk was uit te breiden in zuidelijke richting. Het spoor kent een matig scherpe aflijning en een lichtgrijze tot lichtbruine vulling. Wegens het ontbreken van

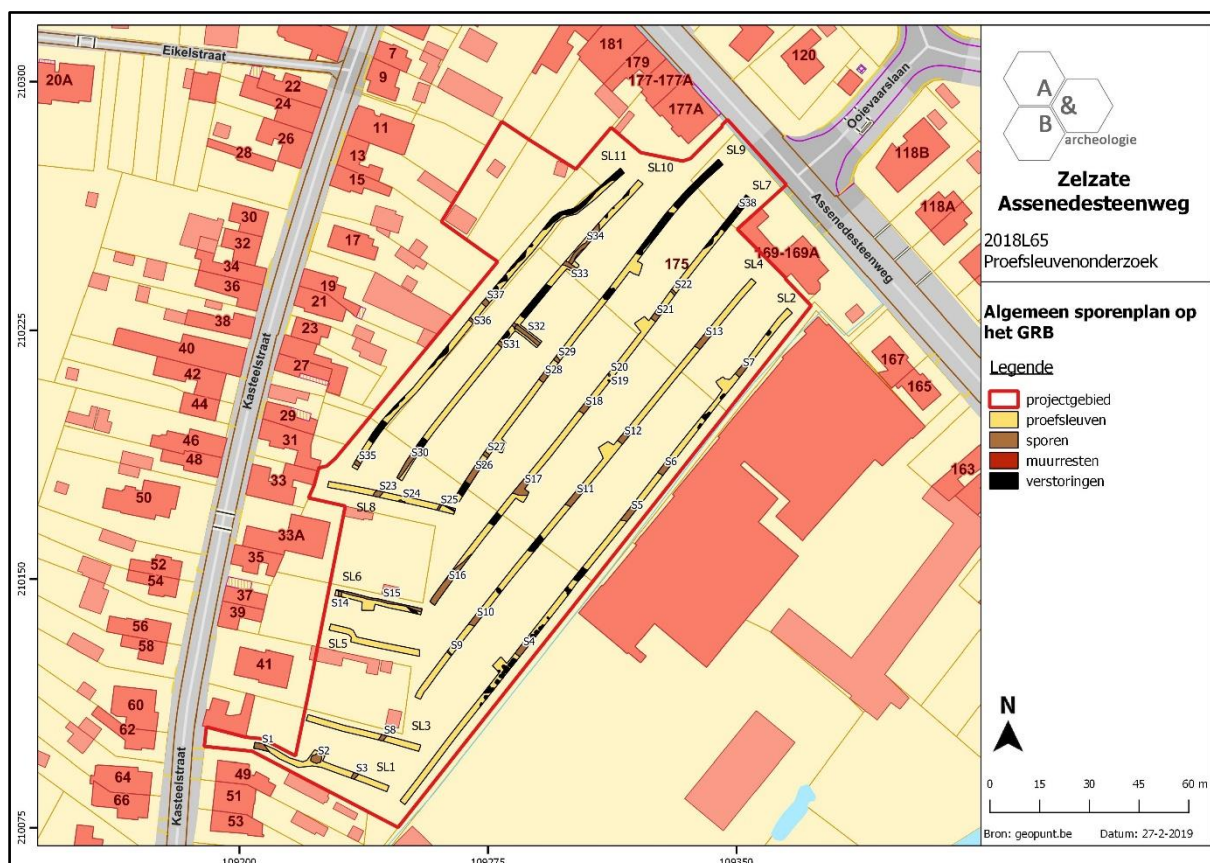
vondstmateriaal is de datering van deze kuil onzeker. In sleuf 1 werd daarnaast een cirkelvormig spoor (S2) met een zeer donkere, bijna zwarte vulling geattesteerd. Het lijkt te gaan om een relatief recente onregelmatige kuil. De datering, noch de aard van het spoor kon worden bevestigd. Mogelijk gaat het om een kuil van een natuurlijke oorsprong.

Naast grachten/greppels en kuilen werd één paalkuil aangetroffen (S19). Het scherp afgelijnde spoor werd gecoupeerd en vertoont een relatief homogene donkere vulling die tot een diepte van ca. 15cm reikt. Het bleek te gaan om een (sub)recente paalkuil.

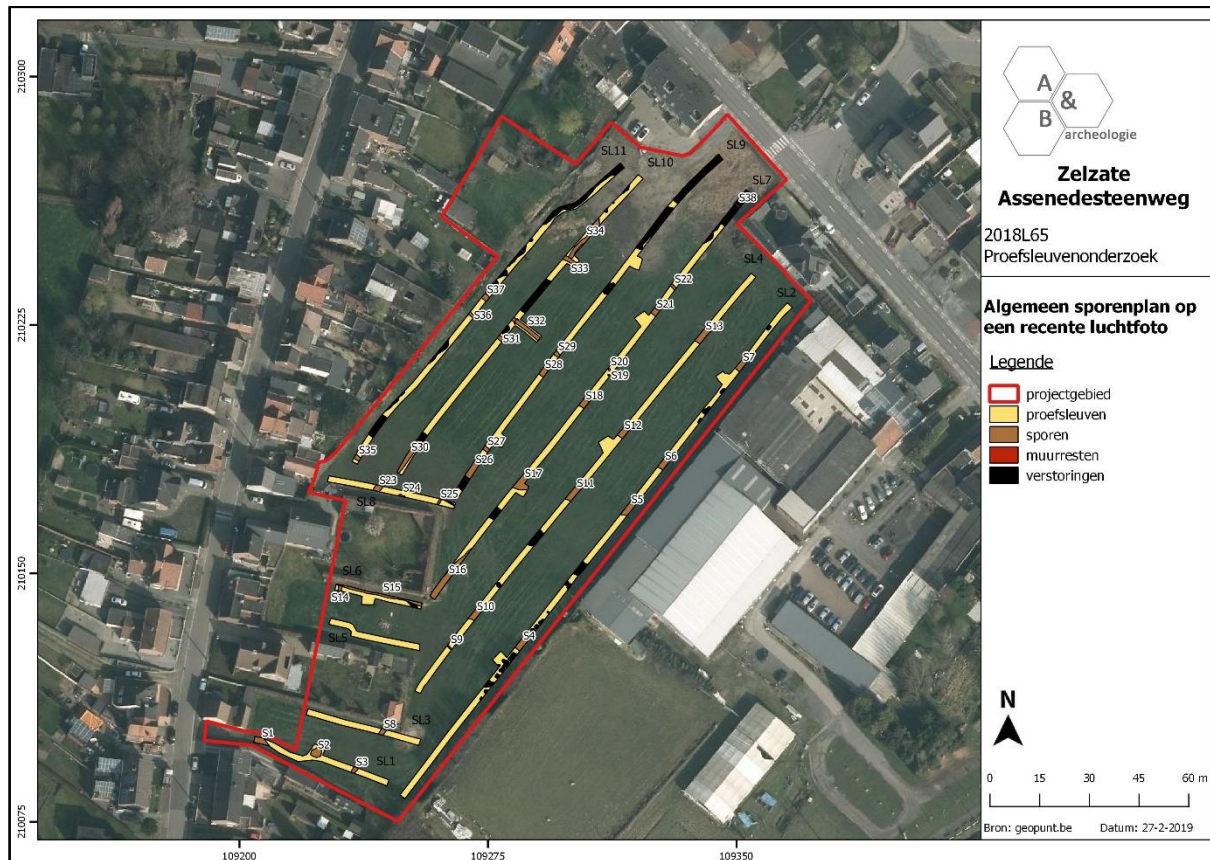
Tot slot werd gedurende het vooronderzoek nog één spoor geregistreerd als muurrest (S38). Het betreft een noordwest-zuidoost georiënteerd muurtje in het meest noordelijke deel van het projectgebied. Deze zone was tot de jaren 1990 bebouwd en het gaat vermoedelijk dan ook om een fundering van de toenmalige gebouwen.

Het terrein vertoont voornamelijk in het noordelijke gedeelte, ter hoogte van de voormalige bebouwing, een zeer hoge verstoringsgraad. De bodem werd ook langs de oostelijke en westelijke zijdes, langsheen de huidige bebouwing en achtertuinen, reeds in sterke mate verstoord. Daarnaast werden ook in de overige delen van het plangebied her en der verschillende vergravingen en verstoringen gedocumenteerd.

Een gedetailleerde beschrijving van de sporen kan bekeken worden op de sporenlijst in bijlage.

Figuur 20 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 21 Algemeen sporenplan geprojecteerd op een luchtfoto uit 2017 (bron: geopunt.be).

Figuur 22 Zicht op de verstoorde gracht in sleuf 9.

Figuur 23 Zicht op S10 in sleuf 4.

Figuur 24 Zicht op de coupe van S6 in sleuf 2.

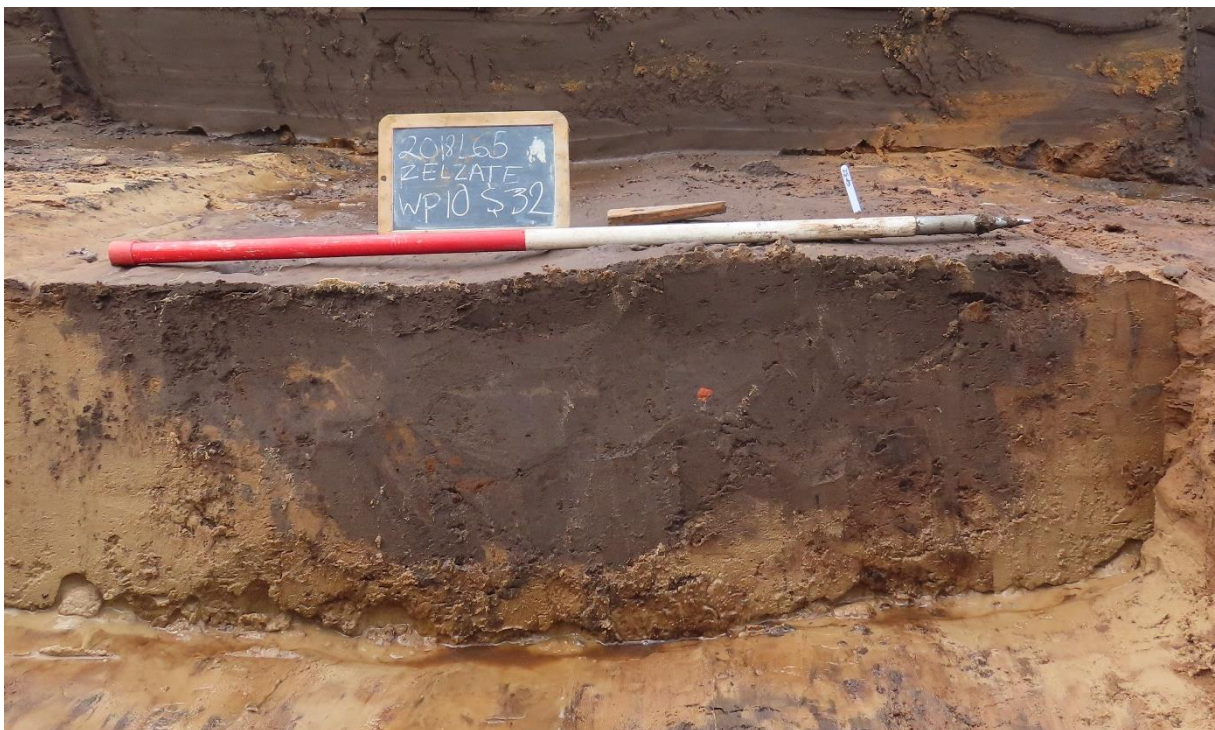

Figuur 25 Zicht op S7 in sleuf 2.

Figuur 26 Zicht op de coupe van S29 in sleuf 9.

Figuur 27 Coupe op gracht S32.

Figuur 28 Zicht op de greppels S3 in sleuf 1.

Figuur 29 Zicht op gracht S5 in sleuf 2.

Figuur 30 Zicht op S9 in sleuf 4.

Figuur 31 Zicht op S14 en S15 in sleuf 6.

Figuur 32 Zicht op S33 en S34 ter hoogte van het kijkvenster in sleuf 10.

Figuur 33 Zicht op kuil S20 in sleuf 7.

Figuur 34 Zicht op kuil S24 in sleuf 8.

Figuur 35 Coupe op paalkuil S19 in sleuf 7.

Figuur 36 Zicht op S2 ter hoogte van het kijkvenster in sleuf 1.

Figuur 37 Zicht op het muurtje S38 in sleuf 7.

Figuur 38 Overzicht van de verstoringen in sleuf 9 ter hoogte van de voormalige bebouwing in het noorden van het plangebied.

2.3. Assessment vondsten

Tijdens het vooronderzoek werden 9 inventarisnummers uitgedeeld aan vondsten uit archeologische sporen of geassocieerd daarmee.

In totaal werden 21 scherven (ca. 673g) en 1 (ca. 297g) metalen element ingezameld. Alle scherven zijn afkomstig van gedraaide recipiënten. Het merendeel van het aardewerk betreft fragmenten geglaazuurd aardewerk (n=17; ca. 596g) en dateert in de postmiddeleeuwen tot Nieuwe Tijd. Het geglaazuurde aardewerk bestaat uit randfragmenten van kommen en een steel van een steelpan of olielamp. Verder werden 3 weinig diagnostische scherven roodgebakken aardewerk ingezameld, alsook 1 grijsbakkende scherv. Deze laatste betreft vermoedelijk een residueel fragment.

In spoor S13 werd een sterk gecorrodeerde ijzerbrok teruggevonden. De brok bestaat uit een tweetal aangeenkoekte recente nagels.

Een gedetailleerde beschrijving van het vondstmateriaal kan geraadpleegd worden in de vondstenlijst in bijlage.

Figuur 39 Selectie van geglaazuurd aardewerk uit het proefsleuvenonderzoek (links: V1; rechtsboven: V7; rechtsonder: V5).

Figuur 40 Foto van het fragment grijs aardewerk (V8) uit spoor S34.

2.4. Assessment stalen

Er werden geen stalen genomen tijdens het vooronderzoek gezien het gebrek aan relevante contexten hiertoe.

2.5. Assessment conservatie

De vondsten zijn stabiel genoeg en vereisen geen bijzondere conservatie. De vondsten worden conform de Code van Goede Praktijk verpakt om verdere breuken te voorkomen.

2.6. Datering, interpretatie en confrontatie met voorgaande onderzoeksfases

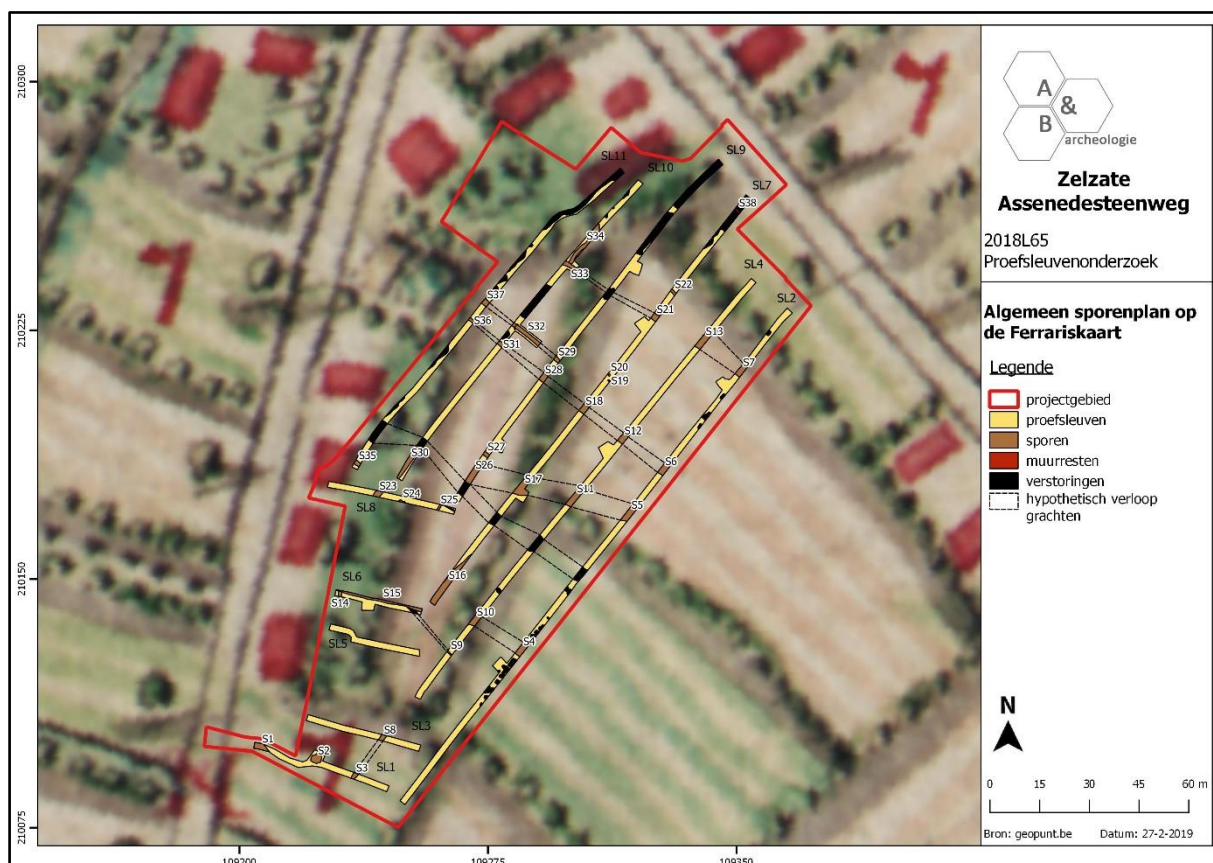
Gedurende het proefsleuvenonderzoek kwamen voornamelijk grachten en greppels aan het licht die dateren uit de postmiddeleeuwen en recente periodes. Verschillende grachten komen overeen met de perceelsgrenzen die worden afgebeeld op historisch kaartmateriaal uit de (18de en) 19de eeuw en met de huidige kadastrale gegevens. Ze vertegenwoordigen dus landindelingen uit de posmiddeleeuwen en nieuwe tijd. Er konden daarnaast geen bewoningsstructuren en slechts enkele losse sporen (paalkuil en kuilen) van relatief recente datum worden onderscheiden. Verder werd ook een muurrestant aangetroffen van de voormalige bebouwing in het noordelijke gedeelte van het plangebied. Deze zone was, zoals blijkt uit luchtfoto's, tot in de jaren 1990 bebouwd. Het gaat dan ook om een overblijfsel van een recente fundering van de toenmalige gebouwen.

Verstorings werden over het gehele plangebied geregistreerd. Voornamelijk de noordelijke zijde, waar vroeger bebouwing gesitueerd was, en de oostelijke en westelijke zijde, langsheen de huidige bebouwing, kennen een zeer hoge verstoringsgraad.

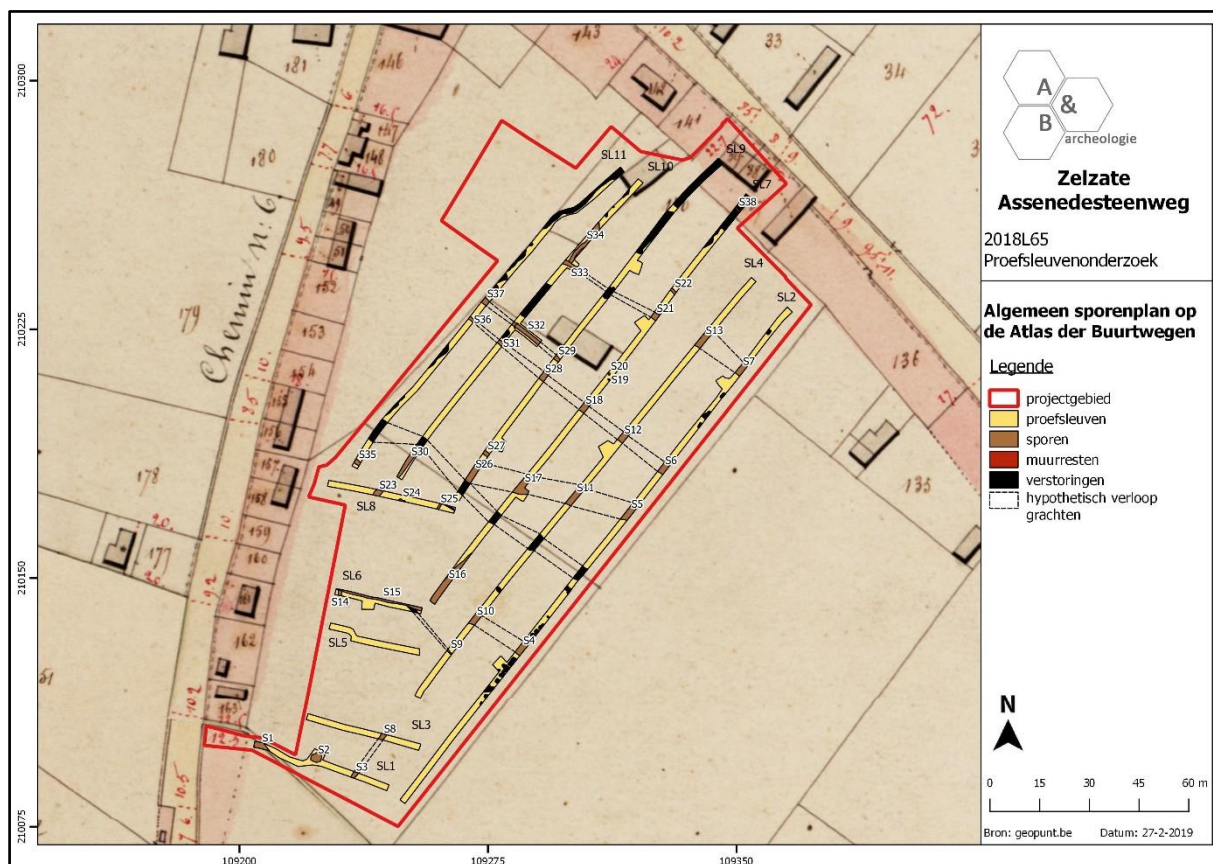
De bureaustudie gaf reeds aan dat het aantal gekende archeologische waarden uit de directe omgeving van het plangebied eerder beperkt is. Wel werd ten noorden van het projectgebied een muntschat gevonden die gedateerd werd in de Karolingische periode (CAI ID 32819). Tijdens luchtfotografische prospectie werden verder ten noorden en ten zuidwesten van het terrein enkele cirkelvormige structuren herkend die kunnen worden geïnterpreteerd als bronstijd grafheuvels (CAI ID 154941 en CAI ID 154942). Verschillende sporen wijzen verder op een menselijke aanwezigheid gedurende de middeleeuwen in de ruime omgeving rond het plangebied (CAI ID 1015, 1016, 1019, 150333).

Ondanks de aanwezigheid van enkele archeologische relictten in de omgeving, bevinden zich binnen de grenzen van het projectgebied slechts enkele, weinig relevante, archeologische sporen. Het gros van de sporen betreft grachten en greppels, die grotendeels overeenkomen met landindelingen die worden aangegeven op de (18de/)19de-eeuwse historische kaarten en met de huidige kadastrale indelingen. De overige sporen zijn weinig relevant daar het gaat om losse sporen die eveneens aan relatief recente activiteiten kunnen worden toegeschreven.

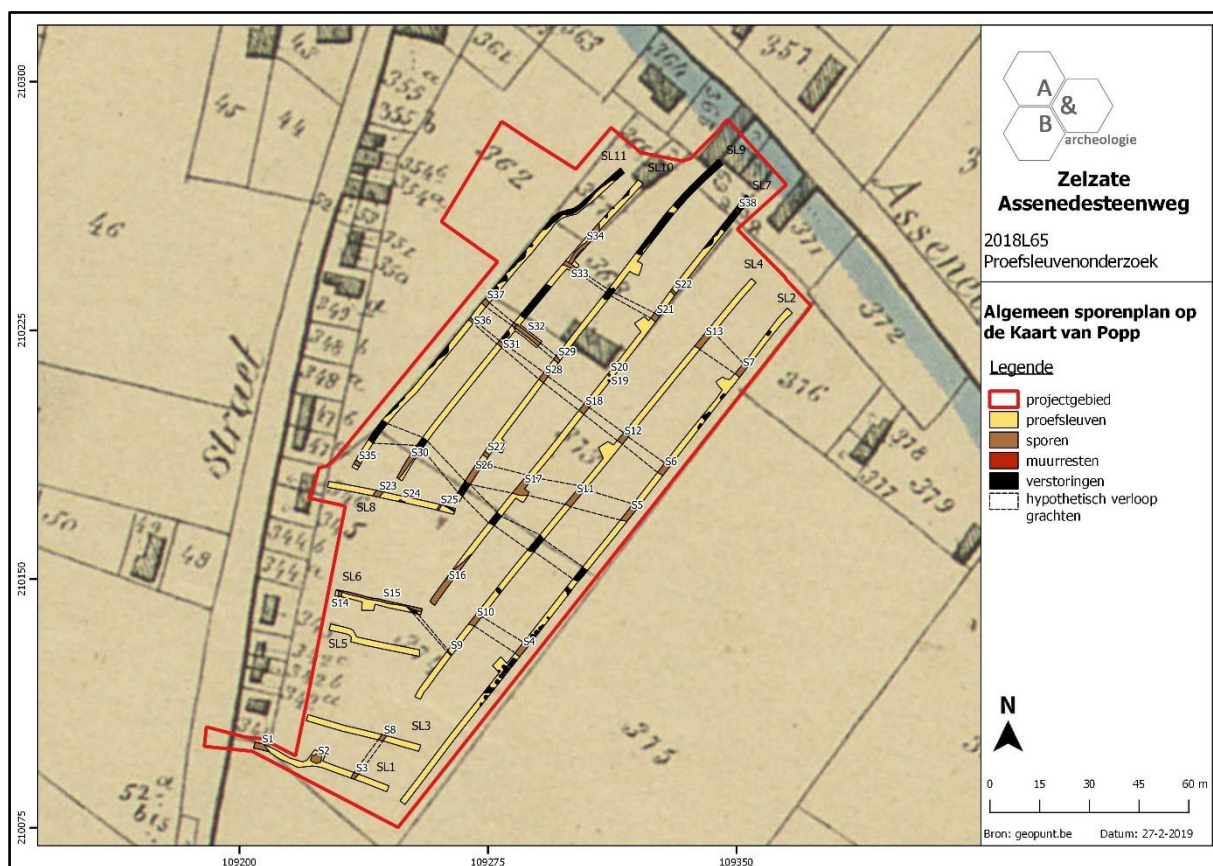

Figuur 41 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Ferrariskaart (1777) (bron: geopunt.be).

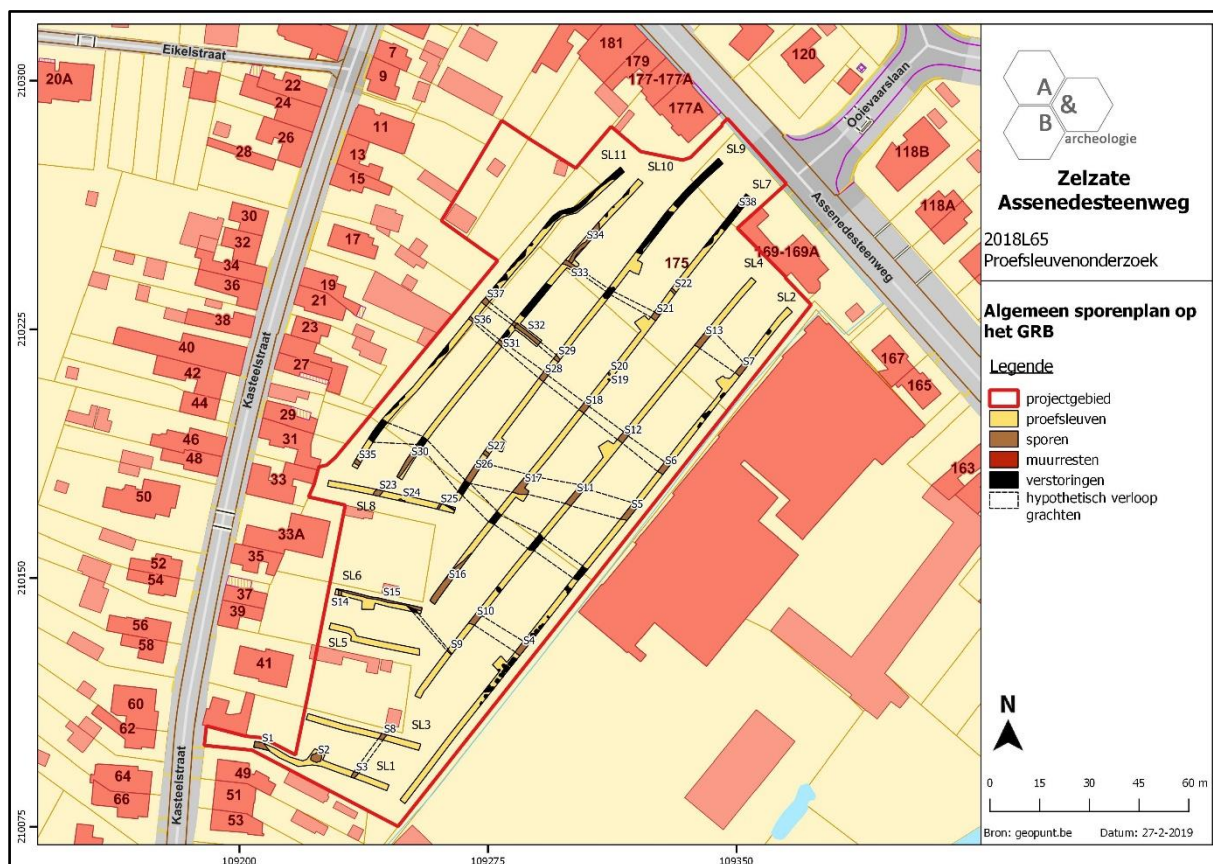

Figuur 42 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (1840) (bron: geopunt.be).

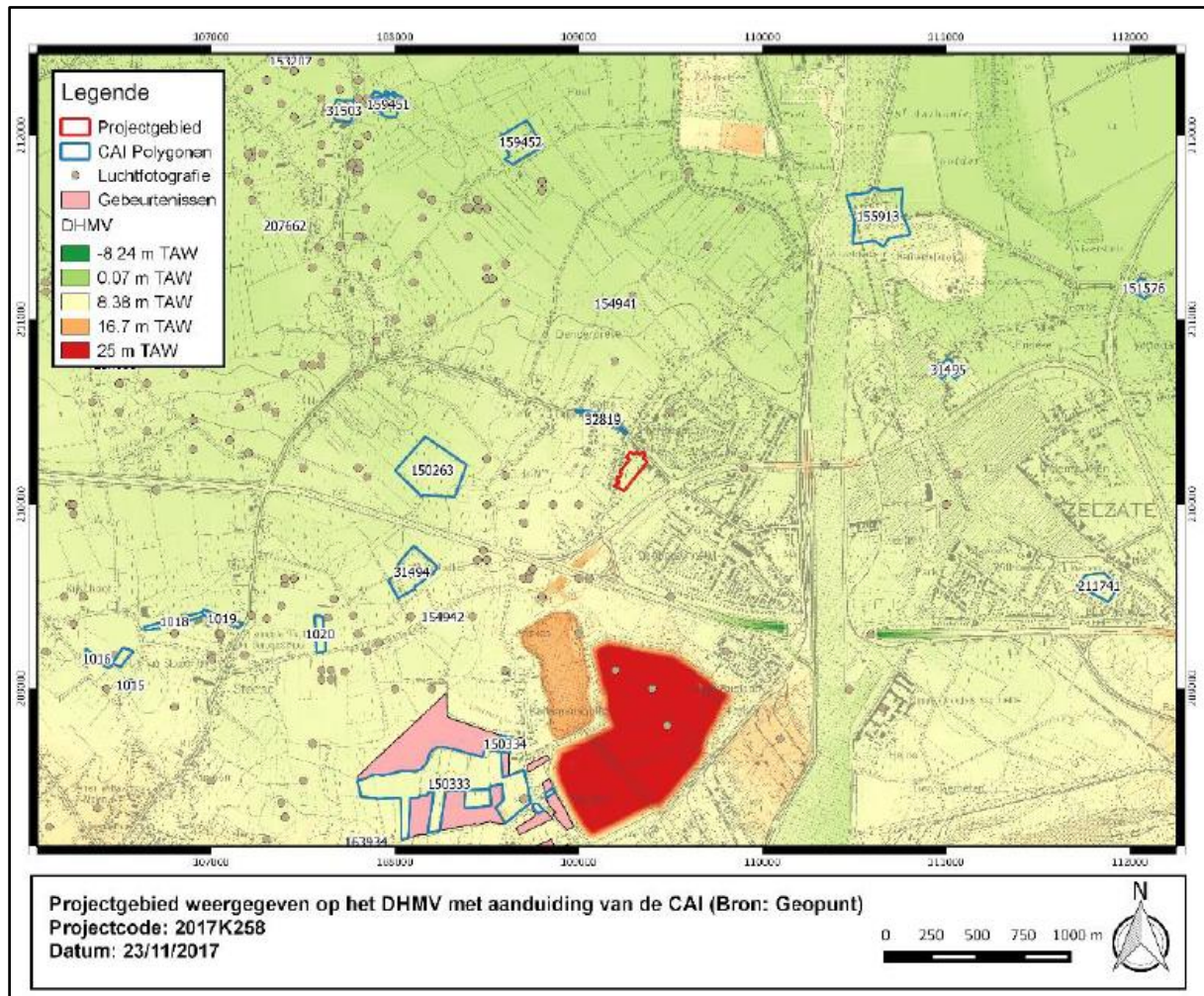

Figuur 43 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Kaart van Popp (1842-1879) (bron: geopunt.be).

Figuur 44 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).

Figuur 45 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (figuur overgenomen uit de bureaustudie; bron: Ruben Willaert; geopunt.be).

2.7. Synthese

2.7.1. Archeologisch verwachtingspatroon

Gedurende het proefsleuvenonderzoek kwamen voornamelijk grachten en greppels aan het licht die lijken te dateren uit de postmiddeleeuwen en recente periodes. Verschillende grachten komen overeen met de perceelsgrenzen die worden afgebeeld op historisch kaartmateriaal uit de (18de en) 19de eeuw en met de huidige kadastrale gegevens. Ze vertegenwoordigen dus landindelingen uit de posmiddeleeuwen en nieuwe tijd. Er konden daarnaast geen bewoningsstructuren en slechts enkele losse sporen (paalkuilen, kuilen, poelen (?)) van relatief recente datum worden onderscheiden. Verder werden ook restanten aangetroffen van de muurrest in het noordelijke gedeelte van het plangebied. Deze zone was, zoals blijkt uit luchtfoto's, tot in de jaren 1990 bebouwd. Vermoedelijk gaat het dan ook om een overblijfsel van een recente fundering van de toenmalige gebouwen. Verstoringen werden over het gehele plangebied geregistreerd. Voornamelijk de noordelijke zijde, waar vroeger bebouwing gesitueerd was, en de oostelijke en westelijke zijde, langsheen de huidige bebouwing, kennen een zeer hoge verstoringsgraad.

Ondanks de aanwezigheid van enkele archeologische relictten in de omgeving, bevinden zich binnen de grenzen van het projectgebied slechts enkele, weinig relevante, archeologische sporen. Het gros van de sporen betreft grachten en greppels, die grotendeels overeenkomen met landindelingen die worden aangegeven op de (18de/)19de-eeuwse historische kaarten en met de huidige kadastrale indelingen. De overige sporen zijn weinig relevant daar het gaat om losse sporen die vermoedelijk eveneens aan relatief recente activiteiten kunnen worden toegeschreven. De relevantie van de geregistreerde sporen met het oog op het vergaren van kennis over het archeologisch verleden van het projectgebied en van de ruimere omgeving errond is eerder beperkt. Een vervolgonderzoek wordt dan ook niet geadviseerd.

2.7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

In de archeologienota werden volgende vraagstellingen opgenomen:

- wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?

De zeven bodemprofielen tonen aan dat het projectgebied algemeen gekenmerkt wordt door een A – C profiel waarbij de ondergrens van de Ap-horizont gekenmerkt wordt door een donker bruingrijs pakket met een dikte van ca. 40 tot 80cm. Plaatselijk werd in deze horizont een sterke bioturbatie en/of antropogene verstoring vastgesteld. De onderliggende C-horizont bestaat uit een bruingeel tot witbeige nat zand. Lokaal werd ter hoogte van profiel 2 een podzol vastgesteld waarbij onder de 50cm dikke Ap-horizont een dunne Ah-horizont aanwezig was, bestaande uit een humeus en zwartgekleurd zand. De E-uitlogingshorizont heeft een lichtgrijze kleur en dikte van ca. 10 tot 15cm. Onderliggend bevond zich de B-horizont, die donker bruingrijs tot grijs gekleurd was en een reikte tot een diepte van ca. 95cm. De C-horizont bestaat uit een bruingrijs zand. Silexmateriaal bleek ter hoogte van deze bodems, ondanks het handmatig opschaven, niet aanwezig. Bovendien bleef de podzol slechts deels en over een zeer geringe oppervlakte bewaard.

- in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Is er sprake van verstoring? Wat was de impact van de aanwezige bebouwing op het bodemarchief?

Plaatselijk werd in het zuidwestelijke gedeelte van het projectgebied een oude podzolbodem aangetroffen. Het gaat echter slechts om een zeer lokaal fenomeen en er werden geen silexartefacten aangetroffen bij het zorgvuldig opschaven van het vlak. Over de rest van het projectgebied is sprake van een A - C bodemopbouw, waarbij de bodemhorizonten op verschillende plaatsen getuigen van dierlijke en/of menselijke vergravingen of verstoringen. De verstoringen in het noordelijke gedeelte van het terrein zijn van die mate dat ze het eventuele aanwezige bodemarchief reeds volledig hebben vernietigd. Ook langs de oostelijke en westelijke zijde van het projectgebied werden intense verstoringen opgemerkt. De verstoringsgraad over de rest van het terrein is eerder beperkt (m.u.v. de verstoorde gracht) en heeft een eerder beperkte invloed uitgeoefend op de bodem en de hierin aanwezige grondsporen.

- zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 38 grondsporen gerelateerd aan antropogene activiteiten geregistreerd. Het gaat voornamelijk om grachten en greppels die grotendeels in verband te brengen zijn met relatief recente systemen van landindeling. Daarnaast werden ook 2 kuilen, 1 paalkuil en een muurrest, die kan worden toegeschreven aan recente bewoning tot de jaren 1990, gedocumenteerd.

- wat is de bewaringstoestand van de sporen?

De aangetroffen sporen kennen algemeen een gunstige bewaring. Wel kan een hoge verstoringsgraad opgemerkt worden over bijna het volledige terrein.

- kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?

Niet van toepassing.

- wat is de relatie tussen de bodem en het landschap?

Het projectgebied is gelegen in de zandstreek van de Vlaamse Vallei en maakt deel uit van een relatief uitgebreide vlakte hierbinnen. De bodem kenmerkt zich met een natte zandgrond volgens een A-C profiel met plaatselijk een deels bewaarde podzol. Het landschap is vrij vlak te noemen.

- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?

Verschillende sporen konden onderling worden verbonden tot greppel- en grachtstructuren. Deze kennen verschillende oriëntaties. Zo worden over het projectgebied 5 of 6 mogelijke grachten/greppels met noordwest-zuidoost oriëntatie onderscheiden die een min of meer parallel verloop kennen (S4/S10, S6/S12/S18/S28/S31/S36, S2/S32/S37, S7/S13, S21/S33 en de gracht die werd opgetekend als verstoring). Daarnaast werd eveneens een min of meer oost-west georiënteerde gracht aangetroffen: S5/S11/S17/S26, alsook twee noordoost-zuidwest georiënteerde greppels: S3/S8 en S34. S26 vloeit verder samen met de verstoorde gracht of wordt er door gesneden. S33 en S34 lijken samen te komen in sleuf 10.

- kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Het vondstmateriaal wijst algemeen op een relatief recente datering van sporen en structuren in de postmiddeleeuwse periode en in de nieuwe tijd. Een scherp grijsbakkend aardewerk werd daarnaast aangetroffen in een grachtvulling. Vermoedelijk gaat het hier om een residueel fragment. Een fasering van de aangetroffen sporen kan in de postmiddeleeuwen tot Nieuwe tijd geplaatst worden op basis van het aangetroffen vondstmateriaal, de scherpe aflijningen, vulling en de cartografische bronnen.

- kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?

De waargenomen sporen en structuren wijzen voornamelijk op een *offsite* fenomenen zoals landindeling, die vermoedelijk niet al te ver teruggaan in de tijd en grotendeels ook via historisch kaartmateriaal gedocumenteerd zijn. Sporen die wijzen op een oudere menselijke aanwezigheid werden niet vastgesteld.

- zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een erf of nederzetting?

Er werden geen sporen (bewoning, paalkuilen, ...) aangetroffen die in verband kunnen worden gebracht met de inrichting van een erf of nederzetting. De aangetroffen sporen kunnen uitsluitend gelinkt worden aan landindelingen die oude akker- en weilanden afbakenen.

- zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? wat is de omvang? hoeveel niveaus? geschatte aantal individuen?

Binnen het plangebied werden geen sporen aangetroffen die wijzen op funeraire gebruiken.

- wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale ontwikkeling en geschiedenis?

De relevantie van de geregistreerde sporen met het oog op kennisvermeerdering over het lokale en regionale verleden is gering. Er wordt dan ook geen verder onderzoek geadviseerd.

- voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk)?

Niet van toepassing. *In situ* behoud is niet mogelijk met het oog op de geplande werken, noch wenselijk gezien de geringe archeologische waarde van de site met het oog op kennisvermeerdering over het plangebied en de ruimere omgeving errond.

- voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:
  - wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?

Niet van toepassing. Er wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

- welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?

Niet van toepassing.

- welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?

Niet van toepassing.

- zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Niet van toepassing.

3. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande verkavelingsaanvraag te Zelzate Assenedesteenweg, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota³ bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat een proefsleuvenonderzoek diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten het proefsleuvenonderzoek beschreven.

Gedurende het proefsleuvenonderzoek kwamen voornamelijk grachten en greppels aan het licht die dateren uit de postmiddeleeuwen en recente periodes. Verschillende grachten komen overeen met de perceelsgrenzen die worden afgebeeld op historisch kaartmateriaal uit de (18de en) 19de eeuw en met de huidige kadastrale gegevens. Ze vertegenwoordigen dus landindelingen uit de posmiddeleeuwen en nieuwe tijd. Er konden daarnaast geen bewoningsstructuren en slechts enkele losse sporen (paalkuil en kuilen) van relatief recente datum worden onderscheiden. Verder werd ook een muurrestant aangetroffen van de voormalige bebouwing in het noordelijke gedeelte van het plangebied. Deze zone was, zoals blijkt uit luchtfoto's, tot in de jaren 1990 bebouwd. Het gaat dan ook om een overblijfsel van een recente fundering van de toenmalige gebouwen.

Verstoringsen werden over het gehele plangebied geregistreerd. Voornamelijk de noordelijke zijde, waar vroeger bebouwing gesitueerd was, en de oostelijke en westelijke zijde, langsheen de huidige bebouwing, kennen een zeer hoge verstoringsgraad.

De bureaustudie gaf reeds aan dat het aantal gekende archeologische waarden uit de directe omgeving van het plangebied eerder beperkt is. Wel werd ten noorden van het projectgebied reeds een muntschat gevonden die gedateerd werd in de Karolingische periode (CAI ID 32819). Tijdens luchtfotografische prospectie werden verder ten noorden en ten zuidwesten van het terrein reeds enkele cirkelvormige structuren herkend die kunnen worden geïnterpreteerd als bronstijd grafheuvels (CAI ID 154941 en CAI ID 154942). Verschillende sporen wijzen verder op een menselijke aanwezigheid gedurende de middeleeuwen in de ruime omgeving rond het plangebied (CAI ID 1015, 1016, 1019, 150333).

Ondanks de aanwezigheid van enkele archeologische relictten in de omgeving, bevinden zich binnen de grenzen van het projectgebied slechts enkele weinig relevante archeologische sporen. Het gros van de sporen betreft grachten en greppels, die grotendeels overeenkomen met landindelingen die worden aangegeven op de (18de/)19de-eeuwse historische kaarten en met de huidige kadastrale indelingen. De overige sporen zijn weinig relevant daar het gaat om losse sporen die vermoedelijk eveneens aan relatief recente activiteiten kunnen worden toegeschreven. De relevantie van de geregistreerde sporen met het oog op het vergaren van kennis over het archeologisch verleden van het projectgebied en van de ruimere omgeving errond is eerder beperkt. Een vervolgonderzoek wordt dan ook niet geadviseerd.

---

³ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/6647>

4. Bibliografie

- <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/6647>
- <https://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- www.geopunt.be

5. Bijlages

- Referentieprofielen

Projectcode		2018L65		Coördinaten	X 109278,46; Y 210168,17		
Type onderzoek		Proefsleuven			X 109279,26; Y 210169,20		
Profielnummer		PR4		Hoogte	+5,84m TAW		
Oriëntatie		ZO-NW		Grondwater	niet bereikt		
Datum		19/02/2019		Classificatie	Zdh		
Weer		Zonnig			Matig natte zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont		
Beschrijving		Maarten Bracke		Fotonr	46		
Landgebruik		Akkerland		Plan nr	Zie allesporenkaart		
Vegetatie		Gras					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	60	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij recht
H2	C	60		Nat	Nee		
Kleur(visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkerbruingrijs		Droog		Z	Zand	/	
Geelbruin		Nat		Z	Zand	/	

Figuur 46 Zicht op profiel 4 in sleuf 7.

Projectcode		2018L65			Coördinaten	X 109221,25; Y 210108,95	
Type onderzoek		Proefsleuven				X 109222,16; Y 210108,69	
Profielnummer		PR2			Hoogte	+6,13m TAW	
Oriëntatie		WO			Grondwater	niet bereikt	
Datum		18/02/2019			Classificatie	Zdh	
Weer		Zonnig				Matig natte zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont	
Beschrijving		Maarten Bracke			Fotonr	47	
Landgebruik		Akkerland			Plan nr	Zie allesporenkaart	
Vegetatie		Gras					
Horizont		Diepte (cm)		Methode beschrijving	Ondergrens		
nr	Benaming	begin	eind		bereikt	duidelijkheid	regelmatigheid
H1	Ap	0	50	Droog	Ja	Duidelijk	Vrij recht
H2	Ah	50	60	Matig nat	Ja	Duidelijk	Recht
H3	E	60	70	Matig nat	Ja	Vaag	Golvend
H4	B	70	95	Matig nat	Ja	Vaag	Golvend
H5	C	95		Nat	Nee		
Kleur (visueel)		Vochtigheid		Textuur		Andere fenomenen/opmerkingen	
				symbool	beschrijving		
Donkerbruingrijs		Droog		Z	Zand	/	
Zwart		Matig nat		Z	Zand	Humeus	
Lichtgrijs		Matig nat		Z	Zand	/	
Donkerbruingrijs-grijs		Matig nat		Z	Zand	/	
Bruingeel		Nat		Z	Zand	/	

Figuur 47 Zicht op profiel 2 in sleuf 3.

- Figurenlijst

Figuur 1 Zicht op het projectgebied vanuit het noordoosten.....	6
Figuur 2 Zicht op de tuinpercelen langs de zuidwestelijke zijde van het projectgebied.....	6
Figuur 3 Zicht op het noordoostelijke tuintje met beek.....	7
Figuur 4 Projectie van het plangebied op een recente luchtfoto met weergave van de zones die ontoegankelijk waren bij het vooronderzoek.	7
Figuur 5 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).....	11
Figuur 6 Algemeen sleuvenplan met hoogte-indicaties (maaiveld) geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).....	11
Figuur 7 Algemeen sleuvenplan met hoogte-indicaties (vlak) geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).....	12
Figuur 8 Sfeerbeeld tijdens de aanleg van sleuf 4.	12
Figuur 9 Couperen van spoor 32.....	13
Figuur 10 Opmeten van de sleuven.	13
Figuur 11 Projectie van het plangebied op de bodemkaart (bron: geopunt; DOV).	15
Figuur 12 Algemeen sleuvenplan geprojecteerd op het GRB met aanduiding van de profielen (bron: geopunt.be).....	15
Figuur 13 Zicht op profiel 1 in sleuf 2.	16
Figuur 14 Zicht op profiel 2 in sleuf 3; een plaatselijke deels bewaarde podzol.....	16
Figuur 15 Zicht op profiel 3 in sleuf 4.	17
Figuur 16 Zicht op profiel 4 in sleuf 7.	17
Figuur 17 Zicht op profiel 5 in sleuf 10.	18
Figuur 18 Zicht op profiel 6 in sleuf 11.	18
Figuur 19 Zicht op profiel 7 in sleuf 11.	19
Figuur 20 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).....	22
Figuur 21 Algemeen sporenplan geprojecteerd op een luchtfoto uit 2017 (bron: geopunt.be).	22
Figuur 22 Zicht op de verstoorde gracht in sleuf 9.	23
Figuur 23 Zicht op S10 in sleuf 4.	23
Figuur 24 Zicht op de coupe van S6 in sleuf 2.	24
Figuur 25 Zicht op S7 in sleuf 2.....	24
Figuur 26 Zicht op de coupe van S29 in sleuf 9.	25
Figuur 27 Coupe op gracht S32.....	25
Figuur 28 Zicht op de greppels S3 in sleuf 1.....	26
Figuur 29 Zicht op gracht S5 in sleuf 2.....	26
Figuur 30 Zicht op S9 in sleuf 4.....	27
Figuur 31 Zicht op S14 en S15 in sleuf 6.	27
Figuur 32 Zicht op S33 en S34 ter hoogte van het kijkvenster in sleuf 10.....	28
Figuur 33 Zicht op kuil S20 in sleuf 7.....	28
Figuur 34 Zicht op kuil S24 in sleuf 8.....	29
Figuur 35 Coupe op paalkuil S19 in sleuf 7.	29
Figuur 36 Zicht op S2 ter hoogte van het kijkvenster in sleuf 1.	30
Figuur 37 Zicht op het muurtje S38 in sleuf 7.	30

Figuur 38 Overzicht van de verstoringen in sleuf 9 ter hoogte van de voormalige bebouwing in het noorden van het plangebied.	31
Figuur 39 Selectie van geglaazuurd aardewerk uit het proefsleuvenonderzoek (links: V1; rechtsboven: V7; rechtsonder: V5).	32
Figuur 40 Foto van het fragment grijs aardewerk (V8) uit spoor S34.	33
Figuur 41 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Ferrariskaart (1777) (bron: geopunt.be).	37
Figuur 42 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Atlas der Buurtwegen (1840) (bron: geopunt.be).....	37
Figuur 43 Algemeen sporenplan geprojecteerd op de Kaart van Popp (1842-1879) (bron: geopunt.be).	38
Figuur 44 Algemeen sporenplan geprojecteerd op het GRB (bron: geopunt.be).	38
Figuur 45 Uitsnede uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (figuur overgenomen uit de bureaustudie; bron: Ruben Willaert; geopunt.be).	39
Figuur 46 Zicht op profiel 4 in sleuf 7.	47
Figuur 47 Zicht op profiel 2 in sleuf 3.	49

- Plannenlijst proefsleuvenonderzoek 2018L65

Plannummer	Type	Onderwerp	Schaal	Digitaal	Datum
1	Sleuvenplan	Algemeen sporenplan op GRB	Onbepaald	X	27/02/2019

Sporelijst

2018L65

Proefsleuven Zelzate Assenedesteenweg

Spoornr	Werkputnr./A eufnr.	Sectornr.	Vaknr.	Vlaknr.	Interpretatie	Associatie	Datum	Afligging	Datering	Coupe (x,y)	Diepte	Opmerkingen	Laag					Bouwlement					Relatie	Vondstnr	Staafnr	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)
													Nummer	Aard (HOM/HET)	Kleur	Textuur	Inclusies	Bioturbatie	Constructie	Fasering	Materiaal	Afwerking					
1	1	1	/	1	gracht	/	18/02/2019	scherp	recent	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
2	1	1	/	1	poel?	/	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	36	/
3	1	1	/	1	greppel	S8	18/02/2019	scherp	recent	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	28	/
4	2	1	/	1	gracht	S10	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HET	Br	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
5	2	1	/	1	gracht	S11, S17, S26	18/02/2019	vaag	?	/	/	/	1	HET	LBr-Ge	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	29	/
6	2	1	/	1	gracht	S12, S18, S28, S31, S36	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HET	BrGr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	24	/
7	2	1	/	1	gracht	S13, S21 (?) S33 (?)	18/02/2019	scherp	PME	/	/	/	1	HET	BrGr	Z	AW	ja	/	/	/	/	/	V1	/	25	/
8	3	1	/	1	greppel	S3	18/02/2019	scherp	recent	/	/	/	1	HET	Zw-ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
9	4	1	/	1	greppel	/	18/02/2019	scherp	recent	/	/	vermoedelijk recente verstoring	1	HET	Zw	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	30	/
10	4	1	/	1	gracht	S4	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HET	Br	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	23	/
11	4	1	/	1	gracht	S5, S17, S26	18/02/2019	vaag	?	/	/	/	1	HET	LBr-Ge	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
12	4	1	/	1	gracht	S6, S18, S28, S31, S36	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	AW	ja	/	/	/	/	/	V2	/	/	/
13	4	1	/	1	gracht	S7, S21 (?) S33 (?)	18/02/2019	scherp	PME	/	/	/	1	HET	Br	Z	Fe, AW	ja	/	/	/	/	/	V3, V4	/	/	/
14	6	1	/	1	greppel	/	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	31	/
15	6	1	/	1	greppel	/	18/02/2019	scherp	PME-recent	/	/	/	1	HET	Ge-Br-Bg	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	31	/
16	7	1	/	1	gracht	/	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HET	Br-Ge	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
17	7	1	/	1	gracht	S5, S11, S26	18/02/2019	vaag	?	/	/	/	1	HET	LBr-Ge	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
18	7	1	/	1	gracht	S6, S12, S28, S31, S36	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
19	7	1	/	1	paalkuil	/	18/02/2019	scherp	recent	X 109311.22; Y 210210.02 X 109311.82; Y 210209.75	ca. 15cm	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	35	/
20	7	1	/	1	kuil	/	18/02/2019	scherp	PME	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	AW	ja	/	/	/	/	/	V5	/	33	/
21	7	1	/	1	gracht	S7 (?) S13 (?) S33 (?)	18/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	AW	ja	/	/	/	/	/	V6	/	/	/
22	7	1	/	1	greppel	/	18/02/2019	scherp	PME	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	AW	ja	/	/	/	/	/	V7	/	/	/
23	8	1	/	1	gracht	/	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HET	ZwBr-ZwGr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
24	8	1	/	1	kuil?	/	19/02/2019	matig scherp	?	/	/	/	1	HET	LGr/LBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	34	/
25	8	1	/	1	greppel	/	19/02/2019	matig scherp	?	/	/	/	1	HET	LGr/LBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
26	9	1	/	1	gracht	S5, S11, S17	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HET	LGr/LBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
27	9	1	/	1	greppel	/	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HET	ZwBr-ZwGr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
28	9	1	/	1	gracht	S6, S12, S18, S31, S36	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
29	9	1	/	1	greppel	S32, S37	19/02/2019	scherp	recent	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	26	/
30	10	1	/	1	gracht	/	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	LBr-Ge	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
31	10	1	/	1	gracht	S6, S12, S18, S28, S36	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HET	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
32	10	1	/	1	greppel	S29, S37	19/02/2019	scherp	recent	X 109282.85; Y 210225.64 X 109283.90; Y 210226.98	ca. 35cm	/	1	HET	ZwBr	Z	HK, BS	ja	/	/	/	/	/	/	/	27	/
33	10	1	/	1	gracht	S34, S21 (?)	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	32	/
34	10	1	/	1	gracht	S33	19/02/2019	scherp	ME?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	AW	ja	/	/	/	/	/	V8	/	32	/
35	11	1	/	1	greppel	/	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
36	11	1	/	1	gracht	S6, S12, S18, S28, S31	19/02/2019	scherp	?	/	/	/	1	HOM	ZwBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
37	11	1	/	1	greppel	S29, S32	19/02/2019	matig scherp	recent	/	/	/	1	HET	DBr	Z	/	ja	/	/	/	/	/	/	/	/	/
38	7	1	/	1	muur	/	18/02/2019	scherp	recent	/	/	/	/	/	/	/	/	muurwerk/fundering	/	BS, mortel	/	metzooiwerk	/	/	/	37	/

Vondstenlijst

2018L65

Proefsleuven Zelzate Assenedesteenweg

Vondstnr	Spoornr	Laagnr	Kwadrant/Co upedeel	Werkput/Sle uf	Sector	Vak	Profiel	Vlak	Inzamelwijze	Datum	Maaswijdte	xyz	Vondstcategorie	Datering	Hoeveelheid (telling/schatting)	Gewicht (g)	Homogeniteit	Fotonr	Tekening (kaart, plan, plattegrond, coupe of profiel)	Vondst- tekening
1	7	1	/	2	1	/	/	1	HM	18/02/2019	/	/	aardewerk: geglazuurd	PME/NT	2	79	ja	39	/	/
2	12	1	/	4	1	/	/	1	HM	18/02/2019	/	/	aardewerk: rood	PME/NT	1	13	/	/	/	/
3	13	1	/	4	1	/	/	1	HM	18/02/2019	/	/	aardewerk: rood	PME/NT	1	42	/	/	/	/
3	13	1	/	4	1	/	/	1	HM	18/02/2019	/	/	aardewerk: geglazuurd	PME/NT	5	55	ja	/	/	/
4	13	1	/	4	1	/	/	1	HM	18/02/2019	/	/	metaal: gecorrodeerde nagels	PME/NT	1	297	/	/	/	/
5	20	1	/	7	1	/	/	1	HM	18/02/2019	/	/	aardewerk: geglazuurd (steel)	PME/NT	1	75	/	39	/	/
6	21	1	/	7	1	/	/	1	HM	18/02/2019	/	/	aardewerk: rood	PME/NT	1	5	/	/	/	/
7	22	1	/	7	1	/	/	1	HM	18/02/2019	/	/	aardewerk: geglazuurd	PME/NT	2	18	ja	39	/	/
8	34	1	/	10	1	/	/	1	HM	19/02/2019	/	/	aardewerk: grijs	ME	1	17	/	40	/	/
9	LV (ter hoogte van S15 in sleufwand)	/	/	6	1	/	/	/	HM	18/02/2019	/	/	aardewerk: geglazuurd	PME/NT	7	369	ja	/	/	/

